

# Βικιπαίδεια 10 χρόνια

και ένα τυχαίο (☺) λήμμα

Πολύκαστρο Κιλκίς

2012

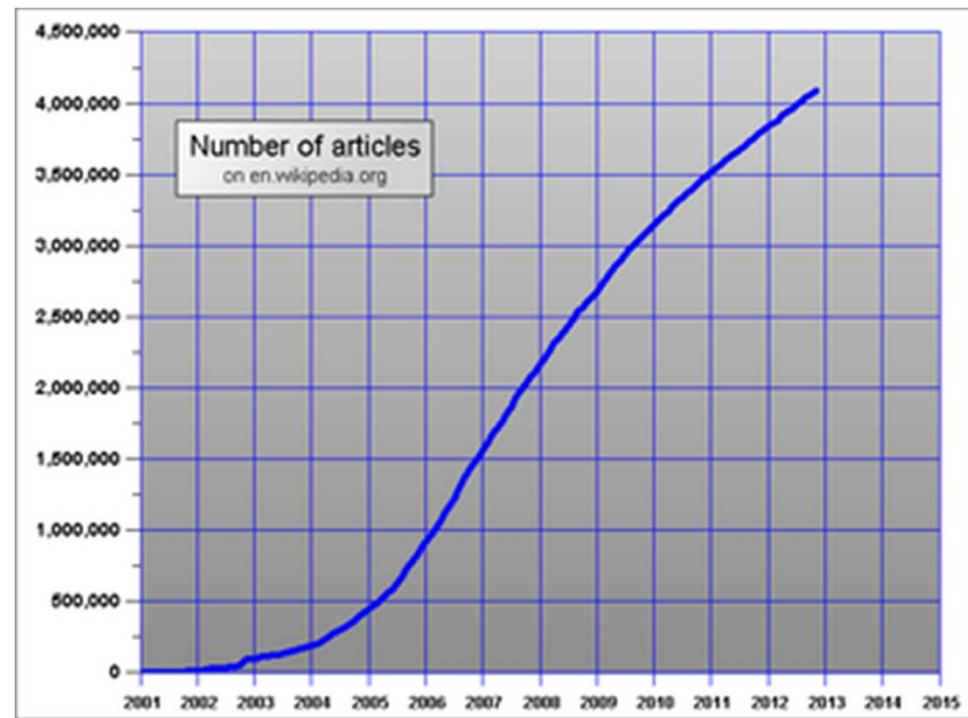
FocalPoint

Χρήστης της Βικιπαίδειας



# Εν αρχή ήν... η Wikipedia

- 15 Ιανουαρίου 2011 Τζίμι Γουέλς (Jimmy Wales), Λάρι Σίνγκερ (Larry Sanger)
- Σήμερα  
4.100.000 λήμματα
- και όχι μόνο η Wikipedia αλλά και άλλα εγχειρήματα
  - Λεξικό
  - Ειδήσεις
  - Βιβλία
  - κ.ά.



# Εγένετο και η Βικιπαίδεια

- Τέλη του 2002 άρχισε η Βικιπαίδεια
- Πρώτα λήμματα στο 2003
- Σήμερα, 10 χρόνια αργότερα
- διαβάζεται 34.000 φορές την ώρα,
- 24,6 εκατομμύρια θεάσεις σελίδων το μήνα
- 80.428 λήμματα που διαμορφώθηκαν με 3.788.774 επεξεργασίες.
- Συνεισφορές από αρκετούς από τους 114.271 εγγεγραμμένους αλλά και πολλούς από τους μη εγγεγραμμένους χρήστες.



# ...και τα άλλα εγχειρήματα

- Commons (Κοινά) – αποθήκη πολυμέσων
- Βικιλεξικό
- Βικινέα
- Βικιθήκη

 **Αδελφικά εγχειρήματα**

Η λειτουργία της Βικιπαίδειας υποστηρίζεται από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό [Wikimedia Foundation](#), ο οποίος λειτουργεί και άλλους πολύγλωσσους και [ελεύθερου περιεχομένου](#) ιστοχώρους:

 <b>Βικιθήκη</b> Ελεύθερα έγγραφα και πηγές	 <b>Βικιλεξικό</b> Λεξικό και Θησαυρός	 <b>Βικινέα</b> Ελεύθερη ειδησεογραφία
 <b>Wikimedia Commons</b> Κοινή αποθήκη πολυμέσων	 <b>Βικιβιβλία</b> Εκπαιδευτικά βιβλία και εγχειρίδια	 <b>Βικιφθέγματα</b> Συλλογή αποφθεγμάτων
 <b>Βικιεπιστήμιο</b> Εκπαιδευτική κοινότητα	 <b>Wikispecies</b> Κατάλογος των ειδών	 <b>Meta-Wiki</b> Συντονισμός όλων των εγχειρημάτων
 <b>Wikidata</b> Γνωσιακή βάση	 <b>WikiVoyage</b> Ταξιδιωτικός οδηγός	

# Ελληνική (;) Βικιπαίδεια

- Ελληνική Βικιπαίδεια ή σωστότερα Βικιπαίδεια στα Ελληνικά
- Αντικειμενική κάλυψη – μέρος της πολιτικής της Βικιπαίδειας



The screenshot shows the Greek Wikipedia homepage. At the top, there is a navigation bar with a search box and a user profile for 'FocalPoint'. Below the navigation bar, the main heading reads 'Καλώς ήλθατε στη Βικιπαίδεια' (Welcome to Wikipedia) and 'την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια που γράφουμε συμμετοχικά.' (the free encyclopedia we write collaboratively). To the right, it states '80.426 λήμματα στα ελληνικά' (80,426 articles in Greek) and 'Έκδοση για κινητές συσκευές' (Mobile version). Below this, there are navigation links for 'Τέχνη', 'Ιστορία', 'Επιστήμη', 'Τεχνολογία', 'Γεωγραφία', and 'Κοινωνία', along with a 'Κατάλογος θεματικών πυλών' (Thematic index).

The main content area is divided into two columns. The left column is titled 'Επιλεγμένο λήμμα' (Featured article) and features an article about the element Niobium (Niobium), including a small image of a niobium crystal. The right column is titled 'Παρουσίαση' (Introduction) and contains a paragraph explaining the purpose of Wikipedia as a free encyclopedia and its collaborative nature. Below the introduction, there is a section for 'Επιλεγμένα γεγονότα' (Featured events) with a list of historical events, including the discovery of Antarctica by Nathaniel Palmer in 1820.

On the left side of the page, there is a sidebar with the Wikipedia logo and the text 'ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ Η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια'. Below the logo, there are several navigation links: 'Κύρια πύλη', 'Κατάλογος λημμάτων', 'Αξιόλογα λήμματα', 'Τρέχοντα γεγονότα', and 'Τυχαία σελίδα'. There is also a 'Συμμετοχή' (Participate) section with links to 'Πύλη Κοινότητας', 'Αγορά', 'Πρόσφατες αλλαγές', 'Βοήθεια', 'Επικοινωνία', and 'Δωρεές'. A 'Βοήθεια' (Help) section is also present with links to 'Εκτύπωση/εξαγωγή', 'Εργαλειοθήκη', 'Συνδέσεις προς εδώ', 'Σχετικές αλλαγές', 'Επιφόρτωση αρχείου', 'Ειδικές σελίδες', 'Σταθερός σύνδεσμος', and 'Πληροφορίες σελίδας'.

# Ένα τυχαίο (☺) λήμμα

- Σαρακατσάνοι

Τι βλέπουμε:

- Όνομα
- Μπλέ και κόκκινοι σύνδεσμοι
- Πηγές - αναφορές
- Interwikis (σύνδεσμοι σε Βικιπαίδειες σε άλλες γλώσσες)
- Κατηγορίες
- Δυνατότητα διόρθωσης





## Σαρακατσάνοι

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια



Αυτό το λήμμα ή η ενότητα αναφέρει βιβλιογραφία ή πηγές, αλλά δεν περιέχει καθόλου ή επαρκείς **εμβόλιμες παραπομπές** ώστε να μπορούν να επαληθευτούν οι **πηγές** του. Μπορείτε να βοηθήσετε την Βικιπαίδεια προσθέτοντας κατάλληλες εμβόλιμες παραπομπές που να υποστηρίζουν το λήμμα.

Η σήμανση τοποθετήθηκε στις 27/05/2010.

Οι **Σαρακατσάνοι**, γνωστοί και ως **Καρακατσάνοι** ή **Σαρακατσαναίοι**, είναι **ελληνική** νομαδική φυλή που βρίσκεται διασκορπισμένη σε ολόκληρη την ηπειρωτική **Ελλάδα**. Σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία των Σαρακατσάνων έχει εγκαταλείψει το **νομαδικό** βίο και ζει μόνιμα στα χωριά όπου ασχολείται με την **κτηνοτροφία**, ενώ οι απόγονοί τους έχουν εγκατασταθεί σε μεγάλο βαθμό στα μεγάλα αστικά κέντρα. Μικρός αριθμός Σαρακατσάνων βρίσκεται επίσης στη **Βουλγαρία** και την **ΠΓΔΜ**.

### Πίνακας περιεχομένων [Απόκρυψη]

- 1 Προέλευση ονόματος
- 2 Κοιτίδα
- 3 Καταγωγή
- 4 Γεωγραφικοί Πληθυσμοί
  - 4.1 Ηπειρώτες
  - 4.2 Κασσανδρινοί
  - 4.3 Μωραΐτες
  - 4.4 Πολίτες
- 5 Κοινωνία
  - 5.1 Νομαδικός βίος
  - 5.2 Τσελιγκάτο
  - 5.3 Εκπαίδευση
  - 5.4 Θρησκεία

Deutsch  
English  
Español  
Français  
Hrvatski  
Magyar  
Italiano  
Latina  
Latviešu  
Polski  
Română  
Русский  
Slovenčina  
Српски / srpski  
Svenska  
Українська

#### 5.5 Χαρακτήρας

- 6 Διασπορά
- 7 Σαρακατσάνοι Αγωνιστές
- 8 Γνωστοί Σαρακατσάνοι
- 9 Παραπομπές
- 10 Βιβλιογραφία
- 11 Εξωτερικοί σύνδεσμοι

### Προέλευση ονόματος [Επεξεργασία]

Ως προς την ονομασία των Σαρακατσάνων υπάρχουν διάφορες θεωρίες. Σύμφωνα με την επικρατέστερη από αυτές, το όνομα *Σαρακατσάνος* έχει *τουρκική* προέλευση και είναι σύνθετη λέξη αποτελούμενη από το *kara* (*καρά*) που σημαίνει «μαύρος, μαυροντυμένος» και το *kacan* (*κατσάν*) που σημαίνει «φυγός, ανυπότακτος». Έτσι από το *Karakacan* (*Καρακατσάν*) προήλθε με παραφθορά η λέξη *Σαρακατσάνος*. Ο λόγος για την ονομασία αυτή είναι ότι οι Σαρακατσάνοι μετά την *Άλωση της Κωνσταντινούπολης* φορούσαν μαύρη ενδυμασία ως ένδειξη πένθους, ενώ έσφαζαν τα λευκά πρόβατα και κρατούσαν μόνο τα μαύρα. Επίσης κατέφυγαν ως κλέφτες στα βουνά ώστε να μην υποταχθούν στον κατακτητή και να τον πολεμούν από εκεί. Έτσι οι *Τούρκοι* τους προσέδωσαν την ονομασία *Καρακατσάν*, δηλαδή «μαύρος φυγός». Οι ίδιοι οι Σαρακατσάνοι άρχισαν να χρησιμοποιούν αυτό το όνομα μετά το 1812, το οποίο είναι σχετικά νέο, προσδιορίζοντας έναν λαό που προϋπήρχε του ονόματος.

### Κοιτίδα [Επεξεργασία]

Κοιτίδα των Σαρακατσάνων θεωρείται ως επί το πλείστον ο ορεινός όγκος της *Πίνδου*, όπου κατοίκησαν μετά το 1400 και την κατάληψη του ελλαδικού χώρου από τους *Οθωμανούς Τούρκους*. Οι παλιότεροι αναφέρουν ως πατρίδα τους την περιοχή των *Αγράφων* ή της *Άρτας* όπου οι Σαρακατσάνοι κατοίκησαν περίπου μέχρι το 1812. Από αυτή την αφετηρία μετακινούνταν στην ηπειρωτική Ελλάδα και σε άλλες βαλκανικές χώρες μαζί με τα ποίμνιά τους. Εικάζεται ότι ο διασκορπισμός των Σαρακατσάνων έγινε κατά την περίοδο της *Τουρκοκρατίας* και ιδίως την εποχή του *Αλή Πασά* μεταξύ 1788 και 1821, όταν αυτός είχε τις μεγάλες συγκρούσεις με τους *Σουλιώτες* και τον *Αντώνη Κατσαντώνη*, Σαρακατσάνο οπλαρχηγό, αλλά και κατά την περίοδο της *Ελληνικής Επανάστασης του 1821*. Τότε οι Σαρακατσάνοι μετακινήθηκαν προς όλες τις κατευθύνσεις, στη *Μακεδονία*, τη *Θράκη*, τη *Στερεά Ελλάδα*, τη *Θεσσαλία*, αλλά και στις σημερινές περιοχές της *Βουλγαρίας*, της *Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας* και γενικότερα της πρώην *Γιουγκοσλαβίας*,





- Δημήτριος «Τσάμης» Καρατάσος, οπλαρχηγός επανάστασης 1821
- Κωνσταντίνος Γαρέφης, Μακεδονομάχος οπλαρχηγός
- Γρηγόριος Βαϊνάς (καπετάν Αγραφιώτης), Μακεδονομάχος οπλαρχηγός

## Γνωστοί Σαρακατσάνοι [Επεξεργασία]

---

- Γεώργιος Σουφλιάς πολιτικός
- Γεώργιος Σούρλας πολιτικός
- Αλέξανδρος Καραθόδωρος πολιτικός
- Νικόλαος Κατσαρός πολιτικός

## Παραπομπές [Επεξεργασία]

---

- ↑ Carsten Hoeg, *Les Saracatsans, une tribu nomade Greque*, Παρίσι 1925
- ↑ Στέφανος Γρανίτσας, *Τα άγρια και τα ήμερα του βουνού και του λόγγου*, Αθήνα 1921
- ↑ Αγγελική Χατζημιχάλη, *Οι Σαρακατσάνοι*, 1957
- ↑ Βλέποντας τυπωμένο τον τόμο «ΑΡΩΜΟΥΝΟΙ ΒΛΑΧΟΙ» του Gustav Weigand στη σελ. 310. Gustav Weigand, *Οι Αρωμούνοι (Βλάχοι)*, Τόμος Α' : Ο χώρος και οι άνθρωποι, Εκδόσεις Φ.Ι.Λ.Ο.Σ. Τρικάλων - Αφοί Κυριακίδη, 2001. \* Έργο του 1895, σε μετάφραση **Theodor Kahl**, προλεγόμενα / σχόλια Αχ. Λαζάρου
- ↑ A. Kouvatsi, C. D. Triantaphyllidis, C. Peios, S. S. Papiha and K. Creen. *Genetic study in Greek Sarakatsans. I. Blood groups and enzyme polymorphisms* στο ανθρωπολογικό περιοδικό *International Journal of Anthropology*, Volume 9, Number 4 / October, 1994. ISSN 0393-9383
- ↑ Σύλλογος Σαρακατσαναίων νομού Ημαθίας «Οι Σταυραετοί», Οι

- Σαρακατσαναίοι των Σκοπίων, Ομιλία του Βασίλη Μόλαρη, Πρώτο Συνέδριο Σαρακατσαναίων Ελλάδος & Διασποράς, Αθήνα, 9 & 10 Μαρτίου 1996, Πολεμικό Μουσείο Αθηνών, Πηγή : Πρακτικά Πρώτου Συνεδρίου Σαρακατσαναίων Ελλάδος & Διασποράς 🔗
- ↑ Σύλλογος Σαρακατσαναίων νομού Έβρου, Εθιμικό Δίκαιο των Σαρακατσαναίων Αν.Μακεδονίας & Θράκης, Τα «Σνάφικα» Δικαστήρια στους Σαρακατσάνους Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Του Δημήτρη Γαρούφα, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης 🔗
  - ↑ Γαρούφας Δ. «Τα «σνάφικα» δικαστήρια στους Σαρακατσάνους Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης» στα Πρακτικά Συνεδρίου: *Σαρακατσάνοι. Ένας ελληνικός νομαδικός κτηνοτροφικός πληθυσμός* (Σέρρες, 1-3 Οκτωβρίου 1983), Σελ. 137-145, Αθήνα 1985
  - ↑ Patrick Leigh Fermor, *Roumeli-Travels in Northern Greece*, Λονδίνο 1966
  - ↑ Γ. Καββαδίας, *Ποιμένες-νομάδες της Μεσογείου, οι Σαρακατσάνοι της Ελλάδος*, 1965

## Βιβλιογραφία [Επεξεργασία]

---

- Γεώργιος Ν.Τσιαούσης, *Τσελιγκάτα της Δράμας*, εκδοσεις Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δράμας.
- Νίκος Γ.Ζυγογιάννης, *Οι Σαρακατσαναίοι στο διάβα των αιώνων*.
- Παναγιώτης Αραβαντινός (1809-1870) *Μονογραφία της Ηπείρου των τε ομόρων Ελληνικών και Ιλλυρικών Χωρών* - Αθήνα 1856 σελ. 146-147
- Κώστας Κρυστάλλης (1868-1896). Βιβλίο: *Απαντα*, σελ. 543
- Ευρυπίδης Μακρής. Βιβλίο *Ζωή και παράδοση των Σαρακατσαναίων* - Ιωάννινα 1984.

- Παύλος Καρακώστας Βιβλίο: *Το Σακαρέτσι*, Αθήνα 1999 σελ. 261
- Κώστας Λαζαρίδης, εκπαιδευτικός: Ειδικό άρθρο του στο Περιοδικό *Ηπειρωτική Εστία* (Έτος 1956 – τόμος 5, σελ. 363)
- Σύγχρονος Εγκυκλοπαίδεια «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗ». Τόμος 11ος σελ. 338.
- *Σαρακατσάνοι, ο Αρχαιότερος λαός της Ευρώπης*, Άρης Πουλιανός, 1993
- *Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος-Λαρούς-Μπριτάνικα*, τόμος 27, λήμμα Ήπειρος, Ιστορία της Ηπείρου
- Αγγελική Χατζημιχάλη. Βιβλίο: *ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΟΙ* Αθήνα 2007
- Διονύσης Μαυρόγγιανης. Βιβλίο: *Οι Σαρακατσάνοι της Θράκης, της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας* (ΤΟΜΟΙ I, II, III,) Αθήνα-Γιάννενα 1998
- Αδελφότητα των εν Αθήναις Σαρακατσαναίων Ηπείρου. Βιβλίο: *Η Σαρακατσάνα, Εικόνα και Λόγος* [↗](#)
- Αδελφότητα των εν Αθήναις Σαρακατσαναίων Ηπείρου. Λεύκωμα: *Ή Σαρακατσαναίοι - Πορεία στον τόπο και στον χρόνο* [↗](#)
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Σαρακατσαναίων(ΠΟΣΣ). Βιβλίο: *Πρώτο Συνέδριο Σαρακατσαναίων Ελλάδος και Διασποράς*. Αθήνα 1996

## Εξωτερικοί σύνδεσμοι [Επεξεργασία]

- Ανθρωπολογική Εταιρεία Ελλάδας [↗](#)
- Σύλλογος Σαρακατσαναίων Ν. Δράμας [↗](#)
- Οι κυριότερες επιστημονικές έρευνες και αναφορές στους Σαρακατσάνους [↗](#)
- Λαογραφικό Μουσείο Σαρακατσάνων [↗](#)
- Αδελφότητα των εν Αθήναις Σαρακατσαναίων Ηπείρου [↗](#)

Στο λήμμα αυτό έχει ενσωματωθεί κείμενο από το αντίστοιχο λήμμα της Live-Pedia. (ιστορικό).

**LP** Η εισαγωγή του κειμένου της Livepedia στη Βικιπαίδεια έγινε πριν την 1η Νοεμβρίου 2008, συνεπώς ισχύει η διπλή αδειοδότηση υπό την άδεια **CC-BY-SA 3.0** [↗](#) και την **GFDL**.

Κατηγορίες: Πληθυσμιακές ομάδες της Ελλάδας | Νομαδικές φυλές

# Μια επίσης τυχαία κατηγορία



**ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ**  
ελληνόγλωσση  
ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Κύρια πύλη

Κατάλογος λημμάτων

Αξιόλογα λήμματα

Τρέχοντα γεγονότα

Τυχαία σελίδα

Συμμετοχή

Πύλη Κοινότητας

Αγορά

Πρόσφατες αλλαγές

Βοήθεια

Επικοινωνία

Δωρεές

Εκτύπωση/εξαγωγή

Εργαλειοθήκη

Συνδέσεις προς εδώ

Σχετικές αλλαγές

Κατηγορία [Συζήτηση](#)

Ανάγνωση

[Επεξεργασία](#)

[Προβολή ιστορικού](#)

## Κατηγορία:Σαρακατσάνοι

### Σελίδες στην κατηγορία "Σαρακατσάνοι"

Οι ακόλουθες 13 σελίδες είναι σε αυτή την κατηγορία, από 13 συνολικά.

#### **Β**

- Γρηγόριος Βαϊνάς
- Ζήσης Βρύζας

#### **Γ**

- Κωνσταντίνος Γαρέφης

#### **Δ**

- Βασίλης Δίπλας

#### **Ζ**

- Πάνος Ζαράγγας

#### **Ζ συνέχεια...**

- Γεώργιος Ζαχείλας

#### **Κ**

- Βασίλης Καλαμπαλίκης
- Αλέξανδρος Καραθόδωρος
- Αναστάσιος Καρατάσος
- Δημήτριος Καρατάσος

#### **Κ συνέχεια...**

- Αντώνης Κατσαντώνης

#### **Λ**

- Κώστας Λεπενιώτης

#### **Σ**

- Γεώργιος Σουφλιάς

Κατηγορία: Πληθυσμιακές ομάδες της Ελλάδας

Καλή συνέχεια...

... και καλές συνεισφορές σε όσους  
αποφασίσουν να συνεισφέρουν